

Samtök iðnaðarins
Federation of Icelandic Industries

Nefndasvið Alþingis
Iðnaðarnefnd
Austurstræti 8 - 10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 28. nóvember 2006

Efni: Frumvarp til laga um brottfall laga um iðnaðarmálagjald, nr. 134/1993, með síðari breytingum, 16. mál.

Samtök iðnaðarins leggjast eindregið gegn því að frumvarp þetta verði að lögum.

Samtök iðnaðarins telja að forsendur flutningsmanns ofangreinds frumvarps, Péturs Blöndals, um ólögmati iðnaðarmálagjalds og stjórnarskrárbrot séu rangar.

Nægir í því sambandi að benda á að Alþingi hefur oftár en einu sinni haft lögin til meðferðar, frá því þau voru sett á áttunda áratug síðustu aldar, og ekki séð ástæðu til þess að falla frá innheimtu iðnaðarmálagjalds. Þá hafa tvö mál verið rekin fyrir dómstólum, sem byggjast mjög á sömu forsendum og flutningsmaður leggur til grundvallar. Báðum hefur lokið á sama veg og Hæstiréttur staðfest lögmati iðnaðarmálagjaldsins. Að mati Samtaka iðnaðarins er flutningsmaður því á villigötum að þessu leyti.

Flutningsmaður er að sjálfsgöðu frjálst að þeirri skoðun sinni að iðnaðarmálagjald beri að afnema en hann á ekki að gera það á þeirri forsendu að gjaldið sé ólöglegt og standist ekki ákvæði stjórnarskrár. Ráða má af greinargerð að ein af ástæðum þess að hann ræðst í flutning þessa frumvarps er sú að honum líkar ekki málflytningur Samtaka iðnaðarins um aðild að Evrópusambandinu og upptöku evru en sem kunnugt er tekur Pétur skýra afstöðu gegn hvoru tveggja.

Það er langt í frá einsdæmi að löggjafinn ráðstafi fé til tiltekinna atvinnugreina og heildarsamtaka með hliðstæðum hætti, beint úr ríkissjóði eða með mörkuðum tekjustofnum í sérstökum lögum eða setji lögþvingan á greiðslur frá einum aðila til annars. Nefna má nokkur dæmi en af mörgu er að taka:

- Bændasamtök Íslands og búnaðargjald, sem lagt er á skv. lögum nr. 84/1997, en gjaldinu var síðast breytt með lögum 166/2002, en flutningsmaður hefur einnig lagt fram frumvarp um afnám þess.
- LÍÚ fær hluta af tekjum sínum með sérstökum lögum, sbr. lög um greiðslu váttryggingariðgjalda fiskiskipa nr. 17/1976 og lög um skiptaverðmæti og greiðslumiðlun innan sjávarútvegsins nr. 24/1986.
- Sjómenn njóta sérstaks skattaafsláttar umfram aðra og þar með er stutt við útgerð.
- Ríkisstjórnin ákvað að tryggja hagdeild ASÍ tekjur í tengslum við að Þjóðhagsstofnun var lögð niður. Eftir því sem næst verður komist hafa greiðslur numið um 30 milljónum árlega.
- Ríkissjóður ver árlega verulegu fjármagni til landkynningar beinlínis í þágu ferðapjónustu og með rekstri Ferðamálastofu. Í ræðu þáverandi formanns Ferðamálaráðs á fundi ráðsins í október 2003 sagði m.a.: „Nú síðast með

fjárlagafrumvarpinu fyrir næsta ár þar sem um 320 m.kr. verður varið til sérstaks markaðsátaks. Þetta kemur í kjölfar 300 milljóna króna fjárveitingar á þessu ári og 150 milljóna árið 2003. Þar með hefur um 800 milljónum króna að núvirði verið varið sérstaklega af hinu opinbera til markaðsátaks í ferðaþjónustu á þremur árum, til viðbótar almennri markaðs og kynningarstarfsemi.”

- Ríkissjóður innheimtir sérstakt gjald til reksturs Útflutningsráðs til eflingar útflutnings.
- Fiskræktarsjóður er fjármagnaður með gjaldi á tekjur veiðifélaga og vatnsafisstöðva.
- Staðlaráð er fjármagnað að verulegu leyti með hluta af tryggingargjaldi.
- IcePro er fjármagnað að verulegu leyti með hluta af tryggingargjaldi.
- Lög um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda kveða á um að öllum atvinnurekendum sé skylt að greiða í sjúkrasjóði og orlofssjóði viðkomandi stéttarféлага iðgjöld þau sem aðildarsamtök vinnumarkaðarins semja um hverju sinni, og samkvæmt þeim reglum, sem kjarasamningar greina.
- Nýjasta dæmið um stuðning er samkomulag Menntamálaráðherra og fjármálaráðherra og samtaka í íslenskri kvikmyndagerð um stefnumörkun til að efla íslenska kvikmyndagerð en þar er gert ráð fyrir allt að 2.370 milljóna króna framlagi árin 2007 – 2010. Kemur samkomulagið til viðbótar öðrum ráðstöfunum sem er ætlað að hvetja og efla kvikmyndagerð. Eykst stuðningurinn úr 370 milljónum í ár í 700 milljónir árið 2010.

Þessi upptalning hér að framan er einungis sett fram til þess að benda á að lög-gjafinn hefur sett margvísleg lög og reglur sem fela í sér meiri eða minni hliðstæðu við lögin um iðnaðarmálagjald.

Hafa ber í huga að iðnaðarmálagjaldið er einungis lagt á iðnaðinn sjálfan og ráðstafað til hans aftur. Því er ekki að heilsa í öllum þeim dæmum sem nefnd eru að ofan. Þar er almennu skattfé ráðstafað sértækra verkefna.

Benda má á að Starfshópur forsætisráðuneytisins er að störfum og hefur það verkefni að endurskoða gjaldtöku í þágu hagsmunasamtaka í atvinnulífinu. Ákvörðun um þetta var tekin í tilefni af tilmælum umboðsmanns Alþingis álit frá 12. apríl 2002 um ráðstöfun fjár af greiðslumiðlunarreikningum til hagsmunasamtaka í sjávarútvegi en óhjákvæmilegt þótti að slík endurskoðun tæki jafnframt til sams konar gjaldtöku í þágu félagasamtaka í öðrum atvinnugreinum.

Samtök iðnaðarins telja rétt að biða niðurstöðu þessa starfshóps og að Alþingi taki síðan heildstætt á þessum málum og forðist þannig að mismuna samtökum og atvinnugreinum en ekki verður betur séð að það sé einmitt það sem flutningsmaður þess frumvarps, sem hér er til umsagnar, hefur mestar áhyggjur af að núverandi fyrirkomulag geri.

Samtök iðnaðarins lýsa sig fús til þátttöku í endurskoðun þessara mála á þann veg að beinar fjárveitingar og markaðir tekjustofnar til einstakra atvinnugreina, stéttarféлага og hagsmunasamtaka þeirra verði skoðaðir í heild. Hins vegar er algerlega óásættanlegt að svipta iðnaðarmálagjaldi af án fyrirvara og án samhengis við það sem gert er á öðrum sviðum, eins og frumvarpið gerir ráð fyrir.

SAMTÖK IÐNAÐARINS

Helgi Magnússon, formaður